

นกกั้งลื้อ

- ลักษณะ :** เป็นนกโพระดกที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ความยาวจากปลายปากถึงปลายหาง 32 ซม. รูปร่างป้อม ๆ คอสั้น หัวโต ปากใหญ่สีงาช้างหนาและแข็งแรง รอบโคนปากมีขนเส้นแข็ง ๆ ยาวยื่นออกมาดูคล้ายหนวด หัวและคอมีสีน้ำตาลเงินเข้ม หลังและไหล่มีสีน้ำตาลแกมเขียวเข้ม หลังช่วงล่าง ปีก และหางสีเขียวสด แต่ขนปลายปีกออกสีน้ำตาลเงิน ด้านล่างของลำตัว ออกตอนบนสีน้ำตาลเข้ม ท้องสีเขียวและมีขีดสีเหลืองอ่อนเป็นทาง โคนหางด้านล่างสีแดง นกทั้ง 2 เพศ มีสีขนเหมือนกัน นกกั้งลื้อมีปีกสั้น บินได้ไม่แข็งแรง บินได้ระยะทางใกล้ ๆ เท่านั้น
- เขตแพร่กระจาย :** มีเขตแพร่กระจายค่อนข้างกว้างขวาง ปากีสถาน แคชเมียร์ อินเดียตอนเหนือ เนปาล ลิกขิม ภูฐาน บังคลาเทศ เมียนมาร์ จีนตอนใต้ ฮองกง ไทย ลาวและเวียดนามตอนเหนือ
- ที่อยู่อาศัย :** อาศัยตามป่าดงดิบ บางครั้งพบในป่าผสมผลัดใบ ตั้งแต่ระดับความสูง 600 ม.ขึ้นไปจนถึงยอดสูงสุด ในป่าสะแกราชพบบริเวณป่าดิบแล้ง
- อุปนิสัย :** ปกติหากินตามลำพัง พอถึงฤดูผสมพันธุ์ พบเป็นคู่ บางครั้งเป็นฝูงเล็ก ๆ 5 – 6 ตัว โดยอาศัยและหากินบนยอดไม้สูง ซึ่งมีใบหนาทึบ ทำให้แลเห็นตัวมันได้ยาก บางครั้งบินลงมาหากินตามกิ่งต่ำ ๆ หรือในพุ่มไม้ที่มีผลไม้สุก ชอบกินผลไม้สุกเช่นเดียวกับนกโพระดกทั่วไป ผลไม้ที่ชอบมากที่สุดคือ ผลไทรและมะเดื่อ เวลาที่ต้นไทรหรือต้นมะเดื่อมีผลสุกเต็มต้น อาจพบนกตั้งลื้อถึง 30 ตัว มาหากินบนต้นไม้เหล่านี้ ช่วยแพร่พันธุ์ต้นไม้ในป่า เพราะเมล็ดที่ถ่ายออกมาพร้อมกับมูล สามารถงอกออกมาเป็นต้นอ่อนได้ต่อไป นอกจากผลไม้สุกแล้ว ยังกินกลีบดอกไม้ แมลง เช่น ดั้ว จักจั่น แมลงเม่า และแตน เมื่อนกตั้งลื้อกินอาหารจนอิ่มแล้ว มันมักบินไปเกาะบนกิ่งไม้เตียน ๆ โดด ๆ แล้วก็เริ่มส่งเสียงร้อง “ตั้งลื้อ..... ตั้งลื้อตั้งลื้อตั้งลื้อ” เป็นจังหวะสม่ำเสมอไปเรื่อย ๆ อย่างไม่หยุดหย่อน
- ฤดูผสมพันธุ์เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนกรกฎาคม ทั้งคู่ช่วยกันใช้ปากกระทุ้ง และขุดเจาะกิ่งไม้ใหญ่แนวตั้ง ให้กลายเป็นโพรงใหญ่ พอที่ตัวของมันจะเข้าไปวางไข่ได้ ปกติโพรงรังมักอยู่สูงจากพื้นดิน 3 – 5 ม.

ไม่มีวัดดูร่องรัง วางไข่ครั้งละ 3 – 4 ฟอง ไข่มีลักษณะค่อนข้างยาว เปลือกไข่สีขาว พ่อแม่นกผลัดกันกกไข่ จนกระทั่งฟักออกเป็นตัว ระยะฟักไข่ 16 – 17 วัน

สถานภาพ : เป็นนกประจำถิ่น พบน้อยในป่าสะแกราช
กฎหมายจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

นกตั้งชื่อ

Great Barbet

Megalaima virens (Boddaert, 1783)

Megalaimidae

Piciformes